

ОСОБЛИВОСТІ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СФЕРІ ПОСЛУГ

Шматько Н.М., Пантелєєв М.С.

***Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків***

Доречно відмітити, що сучасні підприємства працюють не тільки у нестабільному зовнішньому середовищі, а і в умовах обмежених фінансових ресурсах, тому основна увага приділяється не на придбання власних основних засобів, а на їх орендування. Тобто складова умовно-постійних витрат набагато менше, ніж умовно-перемінні витрати в загальному обсязі витрат підприємства у сфері послуг. Сьогодні більшість підприємств у сфері послуг не має офіційно прийнятих планів, немає і необхідного механізму планування: різного роду норм і нормативів. Планування підміняється різного роду рішеннями власника про тих чи інших напрямках господарської діяльності, які розраховані на найближчий період часу і не передбачають орієнтацію на перспективу. Це пояснюється швидкою зміною ринкової ситуації в країні і умов господарювання, нечисленністю управлінського апарату на невеликих підприємствах, авторитетом керуючих великими підприємствами, які мають солідний досвід господарського керівництва. Хоча практика часто ставить і таких керівників в глухий кут. Бізнес-план – це техніко-економічне обґрунтування діяльності підприємств у ринкових умовах, програма його діяльності; він характеризує модель підприємства в майбутньому [1]. Він складається для діючого підприємства, нового виду діяльності або продукції, для нового підприємства. Він потрібен керівникові фірми, акціонерам, інвесторам. Бізнес-план частіше складається на рік, два роки, зрідка на більший період. Це є передумовою розробки складання всіх розділів бізнес-плану сучасного підприємства. Планування у сфері послуг, безумовно, вимагає зусиль, але воно забезпечує і чималі вигоди:

- 1) змушує керівників мислити перспективно;
- 2) забезпечує основу для прийняття ефективних управлінських рішень;
- 3) збільшує можливості у забезпеченні фірми необхідною інформацією;
- 4) сприяє зниженню ризиків підприємницької діяльності;
- 5) веде до чіткої координації дій всіх учасників бізнесу;
- 6) дозволяє передбачити очікувані зміни, підготуватися до раптової зміни ринкової обстановки.

Бізнес-план є документом, що дозволяє управляти бізнесом, тому його можна представити як невід'ємний елемент стратегічного планування і як керівництво для виконання і контролю. Важливо розглядати бізнес-план як сам процес планування та інструмент внутрішньофірмового управління. Бізнес-план є свого роду документом, що страхує успіх передбачуваного бізнесу, в той же час бізнес-план - інструмент самонавчання.

Література:

1. Бізнес-план. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD>